

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie przed poniedziałkami i dniami świątecznymi. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32	16	8	2
z dwurazową	38	19	9	2
w Państwie Niemieckim	36	18	9	3
w innych państwach	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska L. 10. — Telefon Nr 41.

Rękopisów nadsyłanych Redakcyi nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Flehna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafik w Ryńku — Agencja J. Hopasa — A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel Krottschmera, ul. Szewska. Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: Ludwik Płoh, ul. Karola Ludwika L. 11 — S. Sokółowski, Pałac Hausmana 9. — W Przemyślu Billet E. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmidt (sprzedaż pojedynczych numerów), i Wolzelle 6. — M. Dukes Nachf. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppel. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norimberdze). — H. Schalek (Wolzelle). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14. Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz. Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza. Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Groźna sytuacja w Macedonii.

(Tel. Biura koresp.)

Berlin, 3 marca.

„National Zeitung“ ogłasza pismo ze strony dyplomatycznej, omawiające komunikat, ogłoszony z okazji pobytu hr. Aerenthala w Berlinie i jego konferencji z kanclerzem Bethmanem Hollwegiem. Pismo to podnosi, że hr. Aerenthal i Bethman Hollweg pozostali przy pokojowym osądzeniu sytuacji, t. j. że nie podzielają oni pesymizmu, jaki na innych miejscach panuje.

„National Zeitung“ wywodzi dalej, że sytuacja w Macedonii jest bardzo groźna i że bułgarski minister spraw zagranicznych Paprikow, bawiąc ostatnio w Petersburgu, publicznie przynajmniej wyraził, że „Nowoje Wremia“ — podnosi dalej pismo — twierdzi wprost, że cierpliwość Bułgarów w Macedonii już się kończy, co równa się zapowiedzi rosyjskiej interwencji „in optima forma“, albo przynajmniej zachęce z tej strony.

Komunikat zawiera ostrzeżenie zarówno pod adresem Bułgarów, jak i pod adresem rosyjskim.

Milovanowicz w Konstantynopolu.

Sofia. Wczoraj po południu przejechał tędy do Konstantynopola serbski minister spraw zagranicznych Milovanowicz. Oświadczył on w rozmowie, że podróż jego ma na celu zapewnienie Turcji o lojalności i przyjaźni Serbii.

Petersburg. Agencja petersburska zaprzecza wiadomości, jakoby Rosya darowała Bułgarii 30 okrętów.

Przeciw drożyznie.

(Telegr. Biura koresp.)

Wiedeń, 3 marca.

Ministerstwo rolnictwa postanowiło ze względu na ogólną drożyznę, w porozumieniu z interesowanymi zarządami centralnymi i politycznymi władzami krajowymi, poczynić zarządzenia celem zapobieżenia drożyznie. Czynność ministerstwa ma być następująca:

Wydanie zarządzeń celem zwiększenia produktywności rolnictwa.

Poczynienie zarządzeń dla zmniejszenia kosztów produkcji rolniczej.

Zarządzenia w sprawie racjonalnej sprzedaży produktów rolnych, przez co z czasem zostałyby umożliwione zwiększenie ilości produktów rolnych i polepszenie ich jakości.

Gminy mają w poręczonym zakresie działania poczynić rychło wszelkie zarządzenia, mogące się przyczynić do polepszenia uprawy.

W końcu w sprawie zaopatrzenia miast specjalnie w mleko, mięso, jarzyny, owoce i jaja, mają się odbyć wspólne narady z interesowanymi czynnikami i na podstawie tych narad mają być poczynione dalsze zarządzenia.

Izba panów.

(Telefonom.)

Wiedeń, 3 marca.

Izba panów załatwiła kontyngent rekrutów we wszystkich trzech czytaniach.

Hr. Latour omawiał obszernie politykę zagraniczną i wyraził życzenie, aby usunięto te nieporozumienia, jakie jeszcze pozostały po wypadkach z r. i aby nawiązano serdeczne stosunki z Rosją, jednak bez szkody dla serdeczności sojuszu z Niemcami. W kwestjach wojskowych żądał mowca podwyższenia kontyngentu rekrutów i powiększenia kontyngentu marynarki. Stronictwo mowy oczekuje, że dotyczące kredyty będą już w przyszłym budżecie wspólnym zawarte. Mowca nie jest zdania, jakoby sprawa podwyższenia kontyngentu rekrutów miała być połączoną z nową ustawą wojskową i sądzi, że nieodzownym warunkiem zaprowadzenia dwuletniej służby wojskowej powinno być utworzenie dostatecznego zawodowo wykształconego korpusu podoficerskiego. Wreszcie żądał mowca wyjaśnień w sprawie budowy kolei do Dalmacji, do której zobowiązał się rząd węgierski w ostatniej ugodzie z Austrią.

Minister kolei Vrba dał stosowne wyjaśnienia i oświadczył, że według zawartych umów, rząd węgierski obowiązany jest po koniec roku 1910 względnie 1911 wybudować połączenie kolejowe do Dalmacji. Rząd austr. kilkakrotnie przypominał rządowi węgierskiemu tę sprawę; rząd węgierski oświadczył, że projekty są już rzekomo wypracowane, a tylko z powodu przesilenia, dotycząca ustawa nie mogła być jeszcze uchwalona. Ze strony rządu austr. wszystkie projekty zostały już wypracowane i poczyniono kroki w kierunku budowy kolei do Dalmacji.

Członek Izby Plener oświadczył, że każdy obywatel austriacki musi sobie bezwarunkowo życzyć, aby Austrija stała na dobrej stopie z Rosją a to nie tylko ze względu na ogólną potrzebę pokoju, ale także ze względu na wielkie interesy na półwyspie Bałkańskim, gdyż nie będzie niebezpieczeństwa bałkańskiego, jeżeli mocarstwa są w zgodzie. Na Bałkanie nie powinno się nie stać bez zgody wielkich mocarstw. Jednakże warunkiem słusznego i lojalnego porozumienia się z Rosją jest, aby Rosya dała takie samo oświadczenie, jakie Austrija składała przy każdej sposobności, a w

szczególności w sposób uroczysty podczas aneksji Bośni i Hercegowiny, że nie dąży do terytorialnego rozszerzenia się na półwyspie Bałkańskim. Rosya musi uprawiać na Bałkanie równie konserwatywną politykę jak Austrija, a wtedy porozumienie się będzie możliwem. Co się dotyczy sojuszu niemiecko-austriackiego, istniejącego od 30 lat z korzyścią dla obu stron, to jest on potrzebą serca wszystkich Niemców austriackich i odpowiada też interesom wszystkich narodów niemieckich (?) w monarchii. Sojusz ten jest stałym punktem środkowym w austr. systemie państwowym i zapewnia także różnym małym narodowościom w Austrii swobodny i wolny rozwój. Mowca wyraża w końcu nadzieję, że także opinia publiczna we Włoszech przekona się w końcu, iż wytrwanie w trójpriemierzu odpowiada także interesom państwa włoskiego.

Hr. Piniński oświadczył, że on i jego towarzysze głosować będą za kontyngentem rekrutów. W sprawie polityki zagranicznej mowca podziela zdanie bar. Plenera, że byłoby bardzo pożądanem, aby stosunki nasze do mocarstw sąsiednich o ile możności poprawiły się, w szczególności do tych państw, które na wschodzie na Bałkanie powołane są razem z nami do odgrywania pewnej roli. Jest ubolewaniem godnym faktem, że z okazji aneksji nastąpiło pewne zaostrzenie naszych stosunków do państw, stojących poza trójpriemierzem, w szczególności do Anglii i Rosji. Jeżeli teraz — jak się zdaje — ma nastąpić pewne polepszenie w tym kierunku, to można to tylko z zadowoleniem powitać; ale mowca nie zgadza się z motywami zbliżenia do Rosji, jak to przedstawił hr. Latour. Unotywywanie było tego rodzaju, że mowca i jego najbliżsi przyjaciele polityczni nie mogą się na nie zgodzić. Jeżeli bowiem to zbliżenie tłómaczy się potrzebą serca, starami sympatjami i braterstwem broni, to mowca sądzi, że hr. Latour pośledził nieco za daleko i że nie może liczyć na niepodzielne sympatyje i na zgodę także w grupie prawicy Izby panów. — Życzymy sobie tego polepszenia, ale tylko z przyczyn politycznych, z przyczyn utrzymania pokoju i te polityczne motywy są dla nas wystraszające.

Jeżeli życzymy sobie polepszenia stosunków do Rosji, to nie sądzimy, aby przez to nastąpił jakiś przewrót w polityce zagranicznej. Polityka obecna monarchii jest wynikiem mądrych politycznych motywów. Być może, że i ona nie jest pod każdym względem wynikiem zyczeń serca każdego z nas, ale ta polityka przyniosła dobre owoce i mowca nie sądzi, aby w tym kierunku miał nastąpić jakiś przewrót. Jeżeli ma nastąpić złagodzenie napięcia z państwami, stojącymi poza trójpriemierzem, w takim razie zależałoby nam szczególnie na bardziej przyjaznym zbliżeniu do Anglii, ponieważ przyczyniłoby się to w bardzo znacznym stopniu do wzmocnienia pokoju.

Mowca sądzi, że wygłoszone przez niego własne zapatrywanie odpowiada nie tylko jego własnym poglądom, ale także zapatrywaniom polskich członków Izby panów.

Po przemowie referenta Waterskirche-na, który oświadczył, że nie reaguje na dyskusję polityczną, gdyż właściwie należy ona do delegacji i ponieważ jako referent kontyngentu rekruta uważa się za wojskowego, nie mieszającego się do polityki — przyjęto kontyngent rekruta we wszystkich trzech czytaniach.

Następnie po referacie p. Grabmayera przyjęto nowelę „lex Offner“ do ustawy karnej.

W ciągu dyskusji p. Grabmayer polecał przyjęcie tej noweli w brzmieniu uchwalonem przez Izbę posłów.

Hr. Piniński oświadczył się przeciw tej noweli, przynajmniej wprawdzie, że ustawa karna jest przestarzałą i wymaga zmiany, jednakże zmiany proponowane w tej noweli nie są wystarczające i nie zupełnie odpowiednie. Zarzucał w szczególności, że nowela mieści zniesienie kary za powtórzoną zbrodnię, podczas gdy za tego rodzaju zbrodnię powinno się właśnie karę zaostrzyć.

Ustawę przyjęto w myśl wywodów referenta w drugim i trzecim czytaniu.

Izba posłów.

(Telefonom.)

Wiedeń, 3 marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów toczyła się w dalszym ciągu dyskusja budżetowa.

Mowa prezydenta ministrów.

Bar. Bienerth kontynuując mowę zapewniał, że rząd nie zboczy od obranej raz drogi ściśle rzeczowej, mającej na celu dobro państwa. W tych dążeniach utrzymywał się doświadczenia ostatniego czasu, gdyż w sporze narodowym w Czechach nastąpiło pewne wyjaśnienie. Rzeczowy punkt widzenia wysunął się na pierwszy plan i z obu stron znać było dążenia do usunięcia bezwzględnej walki i do pomyślnego załatwienia sporu. Takie objawy zwykły występować, kiedy walka wchodzi w ostatnie stadium. Skoro w Sejmie czeskim uniknięto wszystkiego, co mogło drugą stronę drażnić i skoro przy tej stanowczej obronie własnego stanowiska, przeciw okazywano względność, to nie potrzeba być zbyt optymistą, aby nabrać przekonania, że są konieczne i dalsze konferencje i że możliwość doprowadzenia do kompromisu w Czechach jest o wiele większą i bliższą, niż jeszcze przed niedawnym czasem. Rząd naturalnie ze swej strony uczyni wszyst-

ko, aby pomyślnie objawy utrzymać i pomnożyć, ponieważ wie, że pokojowy zwrot w Czechach będzie podjęty specjalnie dla tych krajów, w których po objawach, jakie wystąpiły w ostatnim czasie, domagają się przeciwności rzychego zawarcia zgody. Mimo, iż prezydent ministrów uznaje wielkie trudności, jakie stały w drodze pracom wybranej z niebywałą jedno-myślnością komisji narodowościowej, to przeciwko wobec okazanej gotowości do omówienia narodowych i politycznych kwestyj, uważa za rzecz konieczną, aby bogaty przedłożony komisji materyał, jakoteż przedłożenia w sprawie narodowościowej, które bezwarunkowo nie są do zmienienia, zostały zużytkowane. Gdyby się udało kwestye narodowościowe zwolnić od ha-mującego balastu, byłyby wtenczas warunki do trwałej i niezamąconej działalności w życiu parlamentarnem.

W kwestyi zagadnień organizacyjnych, jakie czekają Izbę, wskazuje prezydent ministrów na kwestye ubezpieczenia na starość i w razie niezdolności do pracy, jakoteż na konieczność usunięcia na stałe przesilenia budżetowego, które zresztą jest typowym dla życia państwowego w Europie, a to w drodze podwyższenia dochodów, a z drugiej strony przez oszczędności. — Odpowiednia reorganizacja administracji państwowej będzie musiała być przeprowadzona. — Przy tem rząd musi sobie zastrzeżać ewentualne powroć do myśli, nieraz już poruszanej, mianowicie utworzenia komisji, któraby tę reorganizację przygotowała w duchu odpowiedniego ukształtowania publicznej służby, zgodnie z żądaniami czasu, a z drugiej strony w duchu możliwej ekonomii, tak, aby można poczynić oszczędności.

Mowca poruszył dalej przedłożenie o włoskim fakultecie prawniczym, o żegludze dalmatyńskiej i południowo-amerykańskiej i o uregulowaniu sprawy pensjonistów starego stylu. Dla załatwienia tego programu pacy koniecznym jest zawieszenie kwestyj narodowościowych i zado-kumentowanie przez silną większość chęci do pracy. Izba we wszystkich dążeniach do pozytywnej pracy będzie popieraną najgoręcej przez rząd, który nie ma innego życzenia, jak tylko to, aby Izba ludowa w Austrii stała się miejscem, gdzie przedstawiciele wszystkich narodowości łączą się ku wspólnej pracy dla dobra i pomyślności państwa.

Dalsze obrady.

Dr Kramarz oświadczył, że parlamentarna komisja Unii słowiańskiej polecała mu złożyć oświadczenie, iż Unia nie ma powodu zmieniać swego stanowiska wobec rządu, ponieważ stanowisko rządu nie zmieniło się i ponieważ nawet dymisja dra Schreiner-a nie oznacza zmiany. Także oświadczenie prezydenta ministrów nie otwiera na przyszłość takich widoków, któreby mogły wpłynąć na zmianę stanowiska Unii do rządu.

Podczas ostatnich rokowań celem umożliwienia sesji Sejmu czeskiego wskutek nie zgodzenia się na to stronnictwo niemieckich, Czechom uniemożliwiono obradowanie nad kwestyami narodowymi i ich rozwiązaniem. Rząd nie wyzyskał wcale tej dobrej woli ze strony Czechów. Cóż bowiem uczynił? Oto posłał do Pragi dra Schreiner-a (Wesołost), co wcale nie było ani środkiem zaradczym ani łagodzącym.

Mowca zastrzega się następnie przeciw powątpiewaniu w jego patriotyzm i przeciw krytyce jego mowy, wygłoszonej w Petersburgu.

W sprawie porozumienia z Niemcami oświadczając dr Kramarz, że Czesi gotowi są pertraktować z Niemcami, ale Niemcy na Czechach niczego nie wymuszają. Czesi zawsze pozostaną wierni krajowi czeskiemu i koronie. Innego patriotyzmu ponad czeski naród czeski nie zna. Co się dotyczy stanowiska ogólnopństwowego, naród czeski rozumie, że jego sytuacja w Austrii jest względnie najlepszą, jeżeli nie będzie się w niej prowadziło niemożliwej polityki antiaustriackiej.

Następnie omawia mowca kwestye neoslawizmu, który ma cele tylko ekonomiczne i kulturalne, respektując granice państw i wcale poza nie nie wybiega. Austrija nie może być słowiańska, ale nie może być i niemiecka; nie można też na zewnątrz prowadzić polityki niemieckiej. Narody słowiańskie nie istnieją w Austrii po to, aby trzymać straż nad Renem. Czesi gotowi są państwu popierać, jeżeli nie będzie prowadzona ani polityka niemiecka, ani madsziarska. Czesi chcą wspierać do państwa, ale nie obce interesa. Jeżeli w Austrii będzie się prowadziło dobrą politykę wewnętrzną, wówczas nie będzie potrzeba się obawiać zjednoczenia różnych narodów. Tylko nieodpowiednia polityka austriacka wobec Słowian południowych sprawiła, że w czasie aneksji znajdowaliśmy się w niebezpieczeństwie wojny. W interesie Austrii i całego państwa leży wzmocnienie Czechów i Słowian południowych. Państwo tylko wtedy może istnieć i być silne, jeżeli będzie ochraniało wszystkich ludzi i jeżeli wszyscy ludzie w niem żyjący będą zadowoleni. Tylko wtedy będzie można liczyć na jego przyszłość. Mowca zakończył wyrażeniem nadziei, że Unia słowiańskiej uda się wyjaśnić obecną sytuację i położyć kres brakom (Okłaski).

Pos. Stoelzl, oświadczył, że cele neoslawizmu są ostatecznie takie same jak panslawizmu. Austriacy Niemcy ze stanowiska niemieckiego i ze stanowiska państwowego obawiają się, że panslawizm ich osaczy. Jest wielkim grzechem występować przeciw przyniemierzu, które istnieje od 30 lat, a które nie tylko nas, ale także Europę ochroniło od wojny.

Pos. Staniek zarzucał prezydentowi ministrów, że mówił o uniwersytecie włoskim a o słowiańskim i czeskim uniwersytecie nie wspo-

mniał. Zastępcy narodu czeskiego nie mają powodu zmieniać stanowiska wobec rządu, ponieważ stosunki narodu czeskiego tylko się pogorszyły.

Pos. Schopfer stwierdzał, że parlament znajduje się na drodze do postępu, co umożliwionem zostało przez reformę wyborczą i reformę regulaminu.

Pos. Stand zajmował się stosunkami żydów w Galicji i żalił się na nieuwzględnienia żydów w administracji politycznej. Domagał się powszechnego prawa głosowania do Sejmów, szczególnie galicyjskiego, oraz żalił się, że sprawa reformy wyborczej do Sejmu galic. wcale nie wychodzi z komisji i subkomitetu. Wreszcie żalił się mowca, że budżet nie zawiera nic dla żydów.

Pos. Kuranda: My żydzi zachodni stoimy na stanowisku, że nie potrzeba nam jałmużny, my sami zaspakajamy nasze potrzeby religijne.

Pos. Stand: I my nie chcemy jałmużny. — W całej administracji galicyjskiej nie ma ani jednego żyda.

Pos. dr Korytowski: Ale jest dość „mieszumodim“ (wychrztów). (Wesołost).

Pos. Stand krytykował w dalszym ciągu działalność referenta prof. Sternbacha, który przyjmuje jako nauczycieli osoby etycznie mniej warte, podczas gdy wybitni uczeni hebrajscy zmuszeni są opuszczać kraj. W końcu oświadczając, że głosować będzie przeciw budżetowi.

Na tem obrady przerwano i przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem nagłym hr. Grafanauera w sprawie stosunków narodowościowych na kolejach w Karyntyi. Po przemowie pos. Edwarda Stranskyego, Szilinger-a, Malika i Eng. Lewickiego, obrady przerwano.

Następne posiedzenie dzisiaj. Jako czwarty punkt porządku dziennego znajduje się w projekcie ustawy o utworzeniu włoskiego fakultetu prawniczego.

Z komisji.

Wiedeń. Komisja budżetowa przyjęła ustawę w sprawie podwyższenia emerytur pensjonistów starego stylu, jakoteż emerytur wódw starego stylu po urzędnikach i sługach państwowych.

Wiedeń. W komisji kolejowej dał minister kolei wyjaśnienia w sprawie zaprowadzenia systematycznych kursów fachowych dla kandydatów do służby kolejowej. Minister oświadczył, że ministerstwo już od dłuższego czasu sprawą tą się zajmuje. Kurs fachowy kolejowy będzie jednorocznym. Kandydaci do służby kolejowej mają po skończonej szkole średniej lub innej równorzędnej przed wstąpieniem do służby uczęszczać na ten kurs. Przech zaprowadzenie tego kursu nie nastąpi przedłożeniu dotychczasowego czasu wykształcenia kandydatów urzędniczych.

Koło polskie.

(Telefonom.)

Wiedeń, 3 marca.

Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie Koła polskiego, na którym przeprowadzono dyskusję budżetową. Zabierali głos: Roszkowski, German, Petelenz, Czaykowski, Łazarski, Stapiński i inni, poczem upoważniono dr Głabińskiego, aby przy dyskusji w Izbie uzasadnił stanowisko Koła polskiego.

Następnie wybrano komisję parlamentarną, w skład której weszli: Dietzius, German, Moysa, Sikorski, Stojalowski, Średniawski i Zygniliński. Uchwalono głosować za nagłością wniosku Grafanauera. Po dyskusji, w której zabierali głos German, Petelenz i Stojalowski, upoważniono Stojalowskiego do zabrania głosu w Izbie przy meritum tej sprawy.

Koło uchwalilo także głosować za nagłością wniosku Udrzala i tow. z powodu katastrofy kolejowej w Uherksu i za nagłością wniosku Mastalki przeciw zamierzonym przez rząd niemiecki opłatom okrętowym na Łabie. W dyskusji nad tą ostatnią sprawą pos. Kolischer zgłosił wniosek, aby na wypadek, gdyby rząd niemiecki miał zamiar zaprowadzić takie opłaty dla okrętów na Odrze i Wiśle, wniesiono ze strony Koła polskiego odpowiednią rezolucję przeciw temu zamiarowi. Wniosek ten przyjęto.

Dalszą dyskusję nad sprawami bieżącymi odroczone.

Eskadra austro-węg. w Czarnogórze.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Cetynia. Komendant eskadry austro-węgierskiej kontradmirał Hans przybył tu wraz z oficerami marynarki, powitany przez naczelników władz. Onegdaj wieczór odbył się w Grand-Hotelu bankiet, poczem goście udali się do teatru na koncert. Książę podarował załodze eskadry 200.000 papierosów.

Cetynia. Wczoraj przed południem przyjął książę na posłuchaniu komendanta eskadry Hansa, wieczorem zaś odbył się obiad w zamku książęcym.

Cetynia. Przyjęcie kontr-admirała Hansa u ks. Mikołaja czarnogórskiego trwało kwadrans. Przy przyjęciu obecni byli także książęta Danił, Mirko i Piotr, jakoteż ministrowie spraw zagr. i wojny. Ks. Mikołaj nadał kontr-admirałowi i oficerom odznaczenia.

Wymlana depesz.

Cetynia. Cesarz Franciszek Józef odpowiedział na telegram ks. Mikołaja, zapew-

nając, że skorzystał chętnie ze sposobności jubileuszu rządów, aby dać księciu dowód przyjaźni i sympatii.

Cetynia. Ks. Mikołaj czarnogórski przesłał cesarzowi Franciszkowi Józefowi telegraficznie podziękowanie za przysłanie eskadry.

Choroba Luegera.

(Telegr. „N. Reformy“).

Wiedeń. Wczoraj po południu dr Lueger przyjmował pokarmy, jednak w dozach minimalnych; najpierw wypił kilka łyżek herbaty z makiem i kilka łyżek zupy, następnie zjadł kawałek ryby i trochę lodu, poczem na własne żądanie dostał trochę piwa. Pokarmy przyjmowane są jednak w tak minimalnych dozach, że lekarze uważają stan pacjenta, z powodu jego wielkiego osłabienia, za beznadziejny.

Wiedeń. Wczorajem wydano następujący biuletyn o stanie zdrowia dra Luegera: Temperatura 36,4, puls 84, funkcje serca, nerek, oddech, jakoteż stan sił niezmiennione. Chory nie ma bólów. Od czasu do czasu czkawka. Przyjmowanie pokarmów w drodze naturalnej nadzwyczaj skape. Świadomość pełna.

Do tego biuletynu dodają lekarze, że wobec zupełnej niedostateczności odżywiania się chorego, stan jego jest bardzo groźny.

Telegramy

z dnia 3 marca.

Petersburg. Król Ferdynand bułgarski zamianował cara Mikołaja pierwszym kawalerem nowo ufundowanego orderu Cyryla i Metodego.

Sankcja ustawy o kontyngencie rekruta.

Wiedeń. W Izbie posłów zawiadomil minister obrony krajowej, że ustawa o kontyngencie rekrutów otrzymała sankcję cesarską.

Wiedeń. „Wiener Ztg“ ogłasza sankcję ustawy o kontyngencie rekruta.

Postulaty służby pomocniczej.

Wiedeń. Wczoraj zjawiła się u ministra skarbu Bilińskiego deputacja służby pomocniczej z prośbą o przyznanie szłom pomocniczymi definitywnej posady po 12 latach i emerytury. Dr Biliński oświadczył, że uregulowanie tej sprawy uważa za pożądaną i już się nią zajmuje. Minister przyrzekł też poczynić w najbliższym czasie odpowiednie kroki w myśl życzeń deputacji.

System oszczędnościowy w Czechach.

Praga. Wydział krajowy uchwałił wczoraj ze względów oszczędnościowych wypuścić z krajowych zakładów dla obłąkanych 280 obłąkanych, którzy nie są niebezpieczni dla porządku i bezpieczeństwa publicznego, dalej nie zapłacić czynszu za lokale dla żandarmerji i ograniczyć naukę przedmiotów nadobowiązkowych w szkołach. Postanowiono także odwołać uchwałę na II półrocze co do wypłacenia 33 milionów K na fundusz dla utrzymania szkół.

Niemcy i minister oświaty.

Wiedeń. Prezydium niemieckiego Związku narodowego było wczoraj u bar. Bienertha i przedłożyło mu zażalenia, zwrócone głównie przeciw ministrowi oświaty hr. Stürgkhowi, z którym Związek zerwał stosunki osobiste.

O reformę wyborczą w Prusach.

Berlin. Prezydent policyi odrzucił podanie soc.-demokratów o zezwolenie na odbycie d. 6 b. m. zgromadzenia pod gołym niebem, celem zaprezentowania przeciw pruskiej reformie wyborczej. Motywem odmowy jest niebezpieczeństwo zaburzenia spokoju publicznego.

Edward VII i Wilhelm II.

Berlin. Dzienniki donoszą, że podczas pobytu ks. Henryka pruskiego w Londynie, wszelkie nieporozumienia między cesarzem Wilhelmem a królem Edwardem zostały usunięte.

Z Izby włoskiej.

Rzym. W Izbie deputowanych minister skarbu Salandra przedłożył budżet, przyczem wygłosił exposé finansowe, wykazując, że w r. 1908—9 uzyskano nadwyżkę 30 milionów lirów.

Rzym. W Izbie deputowanych minister spraw zagranicznych Guicciardini odpowiedział na interpelację posła Mussati w sprawie wydalenia włoskiego poddanego, profesora Mussoliniego z Austrii, podnosząc, że zasądzony on został w Austrii za zbrodnię polityczną, a potem wydany. Sprawa ma charakter wewnętrzno-polityczny i rząd włoski nie ma możliwości interwencji.

Z Sejmu fińskiego.

Helsingfors. Sejm fiński wybrał Miodofina Svinhufurta pierwszym, a soc. dem. Paner-a drugim wiceprezydentem.

Po ucieczce Dalaj Lamy.

Pekin. Posel rosyjski zawiadomił rząd chiński, że Rosya nie może przyjąć obojętnie usunięcia Dalaj Lamy, który był także duchowym zwierzchnikiem wielu rosyj-

skich wyznawców Buddy. Rząd chiński odpowiedział, że nieczeka Dalaj Lamy nie zmienia stosunków wewnętrznych.

Rozszerzenie granic Krakowa.

Na porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Rady m. Krakowa wchodzi wniosek w sprawie podziału przyłączonych do Krakowa gmin i obszarów dworskich na dzielnice, nadanie nazw tym dzielnicom i ich regulacja.

W sprawie podziału przyłączonych terytoriów proponuje komisja dla rozszerzenia granic Krakowa w połączeniu z sekcją skarbową i ekonomiczną Rady, następujące wnioski:

Z każdej przyłączonej w całości do Krakowa gminy łącznie z obszarem dworskim, noszącym z osobną nazwą, tworzy się samą nazwą, tworzy się osobną dzielnicę, pod dotychczasową nazwą gminy, skróconą w następujący sposób:

Gmina Zakrzówek z Kapelanką wraz z obszarami dworskimi Zakrzówek i Kapelanki — utworzy dzielnicę pod nazwą Zakrzówek.

Gmina Dębinki z Rybakami wraz z obszarem dworskim „Dębinki” — utworzy dzielnicę pod nazwą Dębinki.

Gmina Półwieś Zwierzyniecka wraz z obszarem dworskim Półwieś Zwierzyniecka — utworzy dzielnicę pod nazwą Półwieś.

Gmina Zwierzyniec wraz z obszarem dworskim Zwierzyniec — utworzy dzielnicę pod nazwą Zwierzyniec.

Gmina Czarna Wieś z Kawiorami — utworzy dzielnicę pod nazwą Czarna Wieś.

Gmina Nowa Wieś Narodowa — utworzy dzielnicę pod nazwą Nowa Wieś.

Gmina Łobzów — utworzy dzielnicę pod nazwą Łobzów.

Gmina Krowodrza — utworzy dzielnicę pod nazwą Krowodrza.

Gmina Grzegórzki-Piaski — utworzy dzielnicę pod nazwą Grzegórzki.

Część gminy Prądnik Czerwony z częścią Olczy — utworzy osobną dzielnicę pod nazwą Warszawskie.

Część przyłączonej do Krakowa gminy Prądnik Biały — nie utworzy osobnej dzielnicy, tylko zostanie przydzielona do dzielnicy Krowodrza.

Inne lokalne nazwy gmin do Krakowa przydzielonych, jak: Kapelanka i Zagórze w Zakrzówku, Rybaki w Dębinkach, Kawiorzy w Czarnej Wsi, Piaski w Grzegórkach należy w przyszłości uwzględnić jako nazwy placów lub ulic.

W sprawie nadania nowym dzielnicom liczb porządkowych, wobec przyłączenia do Krakowa gminy Dąbie i Ludwinowa, proponuje komisja, aby dla przyszłej dzielnicy Ludwinów, jako leżącej przy dzielnicy VIII Kazimierz — zarezerwować liczbę porządkową: IX. Wobec tego otrzymania dzielnica Zakrzówek i. p. X, Dębinki XI, Półwieś XII, Zwierzyniec XIII, Czarna Wieś XIV, Nowa Wieś XV, Łobzów XVI, Krowodrza XVII, Warszawskie XVIII, Grzegórzki XIX, a dla Dąbia przypadnie po jego przyłączeniu do Krakowa liczba porządkowa XX.

Wnioski komisji określają wreszcie granice pomiędzy poszczególnymi dzielnicami.

I. Koncert Eugeniusza Ysaie'a.

Z pomiędzy sporej gromady światowych skrzypków Eugeniusz Ysaie wywiera na słuchaczy wyjątkowe wrażenie przez swą indywidualność artystyczną, w której kojarzą się prawie wszystkie zalety pierwszorzędnych wirtuozów. Przedewszystkiem to, co w produktach skrzypków najświeższej przemawia do publiczności: piękny, szlachetnie wibrujący ton smyczka, jest u tego artysty rzeczywiście niezwykłego rodzaju, bo

zarówno pięści słodkimi pianissimo, jak potężnie rozbrzmiewa przy wyrażaniu nastrojów silnej namiętności. Prowadzenie kantyleny, ta zasadniczo ujmująca piękność instrumentów amarykowskich jest u Ysaie'a doprowadzona do możliwej doskonałości, ale i poza tem imponuje nam niezwykła sprawność techniczna, łatwość i wdzięk w pokonywaniu najtrudniejszych figur muzycznych. W technice Ysaie'a błyskawicę brawa, śmiałość i zdecydowanie, które na tle bardzo żywego temperamentu wydają się nieomal silniejsze wrażenie, niż mistrzostwo Kubelika.

Ponad wielkich „królów” i „książąt” skrzypiec Ysaie'a odznacza się niezwykłym poczuciem muzycznym, które nie pozwala mu ani na chwilę zapomnieć o najdrobniejszych choćby nuanseach kompozycji, opuścić się wyrazu dla jakichś ubocznych nieartystycznych względów; technika nie jest u niego celem, lecz środkiem, wysiłanie się na ładny, soczysty ton nie przechodzi prawie nigdy miary smaku, nie doprowadza do przeczuwania, a ujmującą czar wywiera frazowanie, deklamacja tonów bardzo wyraziście, pełna natchnienia. Poprostu określa się to jako „granie z duszą.”

Znakomity ten wirtuoz znajduje zawsze w Krakowie przyjęcie bardzo serdeczne, olaski wieloletniej natury mimo groźnej konkurencji ulubieniec publiczności Burmistrz np. Co najwyżej pozwala się Burmistrzowi grać lepiej niż Ysaie bardziej stylowo Mozarta, — ale poza tem przynosi się wczorajszemu koncertantowi silniejszą moc sugestii. W koncercie brał również udział syn artysty, p. Gabriel Ysaie, który w wykonaniu wspólnym „duettinów” Godarda, wykazał piękny ton, gładką technikę i poczynienie smaku.

Akompaniował brat p. Teofil Ysaie bardzo muzykalnie, z prawdziwie familijnem odczuciem solisty. W grze solowej uwydatnił on techniczne zamiłowanie, ale często brawura sama wychodziła na pierwszy plan, a brakowało dokładnej poprawności.

B. W.

Kronika.

Dziś:
Kraków, czwartek 3 marca.

Kalendarzyk kościelny: Tycjana i Kunegundy.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 21, zachód o godz. 5 m. 23. Długość dnia godzin 11 min. 02.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Ład w domu”.

Teatr ludowy: „Kazimierz Wielki i Esterka”.

Uniw. ludowy: P. Floryan Znamiecki: „Myśliciele XVIII w.” (Leibnitz).

Powszechnie wykłady uniwersyteckie w auli I. szkoły realnej (ul. Studencka) o godz. 6 Dr Ludomir Sawicki: „Góry polskie”.

Posiedzenie Rady m. Krakowa o godz. 5 po poł.

Odczyt prof. dr Siedleckiego „O Jawie” o 5 pop., w auli uniw. Jag.

Teatr miejski we Lwowie: „Panna mełzanka”.

Zebranie Towarzystwa demokratycznego odbędzie się we wtorek dnia 7 b. m. o godzinie 8 do 7 wieczorem w sali redakcji „Nowej Reformy”. Na porządku dziennym jest referat p. J. Wasunga o Radzie Kultury krajowej. Goście, wprowadzeni przez członków Towarzystwa, mile widziani.

Ubezpieczenie Wawelu przed pożarem. — W ślad za pierwszą próbą straży pożarnej kra-

kowskiej w celu obrony Wawelu przed pożarem, która dała — jak wiadomo — ujemne wyniki, głównie z powodu małego ciśnienia wody w hydrantach zamkowych, odbyła się wczoraj druga próba o innej porze dnia, celem stwierdzenia ciśnienia w tym czasie, kiedy zapotrzebowanie wody jest największe.

O godz. 3 po południu wyruszyła straż pożarna na Wawel w sile dwóch plutonów pod komendą brandmistrzów pp. Obidowicza i Żołdaniego i pod osłobtem kierownictwem naczelnika p. Feliksa Nowotnego. Do próby użyto 1 drabinię mechaniczną, 2 sikawki z pomocą 2 beczek i 1 wozu rekwizytowego. Zaraz po przybyciu, straż ustawiła się na podwórzu zamkowym i przeprowadziła linię hydrantową z wodociągu. Następnie puszczono prąd wody, który jednak był bardzo nieznaczny i zupełnie nie posiadał siły uderzenia, a woda zaledwie że lekko wytryskiwała na dach zamkowy. Druga próba z tego samego hydranta i na tej samej wysokości, tylko z nieco odleglejszego punktu, wykazała, że prąd wody, puszczony z rusztowania, oddalonego zaledwie o parę metrów od dachu, zupełnie nie dotarł do dachu.

W dalszym ciągu przeprowadzono próbę z sikawką ręczną, ale i tu prąd okazał się nie wystarczającym do ugaseńcia ewentualnego pożaru dachowego.

Przy próbach obecnymi byli: dyrektor restauracji zamku p. Hendel, architekt Wczyński, inżynier Morawski, oraz inspektor zamku.

Z onegdajszej i wczorajszej próby okazało się dowodnie, że środki obrony zamku przed pożarem, jakie są na Wawelu do rozporządzenia, nie wystarczają z przyczyny wysokiego położenia i bardzo wysokich zabudowań. Wobec tego zachodzi potrzeba zakupu sikawki parowej, zapomocą której można osiągnąć odpowiednio silny prąd wody. — Kierownictwo odbudowy Wawelu, przekonane o niedostateczności stosowanych przy próbach środków, odnosi się niewątpliwie do Wydziału krajowego jeszcze raz w kwestii przeprowadzenia reformy, proponowanych przez straż pożarną, a głównie w sprawie zakupu sikawki parowej, tem bardziej, że obecny stan robót na Wawelu nadmiernie sprzyja rozszerzeniu się pożaru ze względu na materiał drzewny, użyty do rusztowań.

Z przebiegu prób spisano urzędowy protokół, który będzie przedłożony odpowiednim władzom.

W walce z gruźlicą znajduje się społeczeństwo nasze w położeniu trudnym, jest bowiem przez tę klęskę społeczną więcej zagrożone, niż którekolwiek inne (we Lwowie i w Krakowie umiera na gruźlicę prawie 5 razy tyle osób, jak np. w Londynie, Antwerpii i t. d.), z drugiej zaś strony ograniczone jest w walce z gruźlicą prawie tylko na własne siły i środki. To też powinno wytyżyć w walce tej jak najwięcej energii, a przedewszystkiem poprzez niedawno zawiazane w Krakowie Towarzystwo walki z gruźlicą, rozporządzające bardzo jeszcze szczupłymi funduszami. Dla zwiększenia tych środków zarządza Towarzystwo dziś w auli uniwersytetu wykład znanego przyrodnika prof. M. Siedleckiego, który w wykładzie tym po raz pierwszy przedstawi publicznie część bogatych swych zdobyczy z wyprawy przyrodniczej na Jawę.

Z krakowskiego Tow. technicznego. W sobotę dnia 5 b. m. odbędzie się w Tow. technicznym wieczorek muzyczny dla członków Towarzystwa i ich rodzin. — Goście, wprowadzeni przez członków mile widziani. Bilety wcześniej nabywać można u kasa Towarzystwa.

Ze Stow. pokostników i lakierników w Krakowie komunikują: Pracodawcy zawodu pokostniczego i lakierniczego w Krakowie i w Podgórzu, zmniejszeni przykreml stosunkami, jakie się wytworzyły wskutek podrożeń materiałów i podwyższenia płac robotników, a także nieuczciwej konkurencji, postanowili przeprowadzić normy za wykonane roboty pokostnicze i lakiernicze, aby publiczność nie była przez niektórych pracodawców wyzyski-

wana, a także z drugiej strony, aby praca była tak nagrodzona, by mogła być należycie wykonana i aby po wprowadzeniu w życie tych norm można było przemyśle ten udoskonalik. — Zarząd Związku pokostników i lakierników z Krakowa i z Podgórza zarządza codziennie rano i po południu w Izbie rękodzielniczej (ul. Kolejowa 1. 18).

Wycieczka narciarska i saneczkowa do Zakopanego. Akademicki Związek sportowy w Krakowie urządza w niedzielę, 6 b. m., zbiorową wycieczkę narciarską i saneczkową do Zakopanego z następującym programem: w sobotę, 5 b. m., wyjazd z Krakowa o godz. 11 min. 52 w nocy. Punkt zborny na dworcu kolejowym o godz. 11 min. 20. W niedzielę, 6 b. m., wspólne śniadanie w cukierni Pszanowskiego w Zakopanem o godz. 7 rano. O godz. 8 po południu wyjazd sankami do Kuźnic, skąd narciarze zrobią pod kierunkiem przewodnika wycieczkę na Giewont. Saneczkarze wyjadą na Kąlnatówki, gdzie odbędą się zjazdy saneczkowe, zakończone gremialnym zjazdem do Zakopanego. — O godz. 4 po południu punkt zborny w cukierni Pszanowskiego. O godz. 5 min. 12 wyjazd z Zakopanego. Bliższych informacji udzieli się oraz przyjmują wpisy w Coll. Novum (sala nr II parter) codziennie od godz. 6 do 7 wieczorem, oraz na dworcu kolejowym przed odjazdem o godz. 11 w nocy.

Na pasie granicznym. „Czas” donosi: W ubiegłą niedzielę wieczorem wybrał się respecyent straży skarbowej anstryackiej, Jan Wdowiarsz, na kontrolę pasa granicznego Michałowice-Bibice. Respecyentowi towarzyszył strażnik Edward Jakliński. W drodze padł straż, i zadał respecyentowi śmiertelną ranę. Po strzale zjawili się obok ranionego strażnicy pogranicznej rosyjskiej, podobno z pułkiem na czele. — W poniedziałek udała się na miejsce komisja sądowna z Krakowa z sędzią p. Kaczmarem, lekarzami sądowymi drem Łobaczewskim i Kwiatkowskim, oraz urzędnikiem starostwa krakowskiego p. Zaleskim. Komisja zarządziła aresztowanie strażnika Jaklińskiego i przewiezienie go do Krakowa, gdzie prowadzone jest dalsze śledztwo. O ile słyhać, Jakliński, który żył w wielkiej przyjaźni ze s. p. Wdowiarszem, opowiadał o wypadku, że w chwili, gdy padł straż, był oddalony od respecyenta i słyszał jego słowa: „Gałgany, złe strzelalce”, potem okrzyk: „Jezus, Maryja!”, Pospiechał na miejsce i zastał respecyenta, leżącego na ziemi. Kula przebiła piersi na wylot i spowodowała śmierć. Po odbytej sekcji, odbył się wczoraj pogrzeb s. p. Wdowiarsza w Zielonkach. Istnieje przypuszczenie, że śmierć s. p. Wdowiarsza nastąpiła wskutek nieostrożności obchodzenia się z bronią ze strony Jaklińskiego.

Mianowania w namiestnictwie. „Wiener Ztg.” ogłasza: Cesarz zamianował znajdującego się w służbie w prezydium ministerstwa starostę dra Zygmunta Lasockiego oraz starostów Leopolda Popiela, Hieronima Zahradnika i Eugeniusza Swobode, radcami namiestnictwa w etacie namiestnictwa we Lwowie.

Fabryka pieniędzy w więzieniu. Ze Lwowa telefonują nam: W tutejszym zakładzie karnym „Brygidki” wykryto fabrykę monet zdawkowej, prowadzonej przez więźniów. O odkryciu zawiadomiono prokuraturę i ministerstwo skarbu. Szczegóły tego niezwykłego w murach więziennych wypadku, władze trzymają w tajemnicy. Podobno więźniowie fabrykowali monety 20-halerczowe i 1-koronowe na maszynie w sposób zupełnie prymitywny.

Sanekcja ustawy. „Wien. Ztg.” ogłasza: Ustawa uchwalona przez Sejm galicyjski upoważniająca gminę Husiatin do pobierania opłat gminnych od napojów alkoholowych, piwa i miodu, otrzymała najniższą sankcję.

Koleżaniostwo burszów. Z Monachium telegrafują: W tutejszej akademii browarnianej wybuchł strajk studentów z następującego przyczyn: Studentci niemieccy żądali ukarania trzech swoich polskich kolegów, z którymi mieli starcie na dworcu Preisling niedaleko akademii. Rektor

odmówił żądani studentów niemieckich, wobec czego ci rozpoczęli wczoraj strajk.

Telefon Monachium—Paryż. Z Monachium telegrafują: W najbliższym czasie zaprowadzone zostanie stałe połączenie telefoniczne Monachium z Paryżem.

Defraudacye w Rosji. Z Petersburga telegrafują: Dyrektor tatarskiego lombardu miejskiego Martinson został aresztowany za defraudacyę.

Mianowania i przeniesienia. Rada szkolna kraj. zamianowała zastępcę nauczyciela Gustawa Konecznego w gimn. w Mielcu; Michała Kapszaja w gimn. w Dębicy i przeniosła zast. naucz. Bazylego Lewickiego z gimn. w Jarosławiu do gimn. w Sokalu.

„Wiener Ztg.” ogłasza: Cesarz zamianował radcę przy sądzie apelacyjnym we Lwowie dr Erasta Mandyczewskiego radcą dworu i prezydentem sądu obwodowego w Suczawie.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Rech przejeżdżających.

Kraków, 2 marca.
HOTEL CENTRALNY: Władysław Sklenarski z Lwoszczy (Król. Pol.), Jan Schneider z Wiednia, Władysław Jędrzejowski, Henryk Zawadzka ze Słomnik, Józef Jędrzejowski z Dąbrowy górniczej, Kazimierz Padechowski ze Słomnik, Jakób Władysław z rodzinną ze Lwowa, z Edmund H. H. z Wiednia, Oskar Kaptein z Wrocławia, Artur Birker z Lipska, dr Jan Fuchs z Opawy, Michał Mossbaum z Miskolca (Węgry).

HOTEL SASKI: W. Mochacka z Zakopanego, F. Vesely, H. Schleser z Berna, V. Szegő z Budapesztu, M. Nowakowski z Poznania, P. Raabski z Genewy, K. Boziewicz ze Lwowa, J. Bielawski z Warszawy, H. Cesky, C. Müller z Wiednia, A. Lukas z Węgast, E. Zimorann z Hamburga, Zdz. Marcinkowski z Warszawy, O. Roschaneck z Wiednia, H. Marchol z Paryża, R. Soret z Aachen.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 2 marca. Losy: a) procentowe: Austriackie zakłady kred. s. obl. pro. s. roku 1890 3-pro. 295.50. Austr. zakł. kr. s. obl. pro. s. r. 1889 3-pro. 27.25. Uregul. Dunaju s. 1870 r. 100 złr. 5-pro. 289.25. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 247. — Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 105.25. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basillia) 5 złr. 26.65. Zaki. kred. dla h. i p. po 100 złr. 533. — Clary 40 złr. m. k. 256. — Pożyczka m. Insbruka 30 złr. 120. — Losy m. Krakowa 20 złr. 113. — Pożyczka m. Lublany 20 złr. 78.50. Palfy 40 złr. 246. — Czerw. krzyża Tow. austr. 10 złr. 64.85. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 złr. 40. — Losy fund. arcyka. Rudolfa 10 złr. 70. — Salma 40 złr. m. k. 288. — Pożyczka Salaborga 20 złr. 122. — Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 282.50. Turckie oblig. prem. kolei po 233.65. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 543. — Berlin, 2 marca. Austriackie banknoty 84.90. Spi rjusz 33.40. Paryż, 2 marca. Renta 3-pro. 99.17. Mąka 33.25.

Zamknięcie giełdy.

Wiedeń, 2 marca. Zamknięcie giełdy o g. 3 m. 10.

(Waluta koronowa.)

Akcyje: Austr. Zaki. kred. 6.6 —, węg. Zaki. kred. 620.75, Anglobanku 315.75, Unionbanku 604.50 Länderbanku 503. — Bankverein 562.75, Bodencredit 11.85, Galic. Banku hipotecz. —, Kolei państw. 757. — kolei państw. 135. —, 4% poł. m. Krakowa 98. —, kolei państw. 54.90, kolei Czerw. 561. —, Alpiny 737.50, Rima Murany 658.50, Prag. Tow. żelazn. 25.80, Galic. bank 710. —, Akcyje turckie tyt. —, Gal. ako. Tow. Kop. n. 877. —, Obl. węg. indemniz. 95.60, Renta m. koron. 93.65, 56 letnie Listy Tow. kred. ziem. 93.65, 4% Listy Banku hip. 93.75, 4% Listy Banku hip. 94.50, 5% Listy Banku hip. 100.10, 4% Listy Bank. kraj. 94.50, 4% Listy Bank kraj. 100.25, 4% Gal. Obl. propin. 97.55, 4% Gal. pożyczki kraj. 1893 93.75, 4% Pożyczki m. Lwowa 93.75, 4% Turckie 234. —, Marki 117.61. Ruble 254.75. Rosy. pożyczka 102.80.

Uspokojenie: początek silny, potem bez ochoty, mon tany ożywione.

Dywany i chodniki z Linoleum - - - - -
Ceraty i wszelkie artykuły ceratowe

P. i A. NUSSBAUM
Kraków, Dietla 41.
Ceny stałe - - - - - nader niskie!

Wszelkie ZURNALE MOD
francuskie, angielskie i wiedeńskie

szczególnie żurnal
sezonowy
cena 1 korona, z prze-
syłką 1 korona 35 hal.

FAVORIT

GOTOWE KROJE

na suknie, kostiumy
zakiety, spodnice, szla-
troki, matynki, bielizna
damską i męską, rękawy, ubiory dla dzieci itd. oraz manekiny w wszelkie
miary poleca M. LANDAU, Kraków, ul. Mikołajska 1. 7.
Dla prenumeratorów w Krakowie dostawa do domu bezpłatna. 138 4 0

Dyrekcja koncertów krakowskich.

Koncerty w Starym Teatrze.

W piątek dnia 4 marca 1910 r.
El. Wawnikiewicz-Tatarezechowa
śpiewaczka
Zofia Dawidsonówna
pianistka.

W wtorek dnia 8 marca 1910 r.
II (ostatni) koncert
Eugeniusza Ysaie'a
z udziałem Teofila i Gabriela Ysaie'ów.
35 49 0

W środę dnia 9 marca 1910 r.
Jadwiga Dębicka
art. opery lwowskiej
z udziałem Lilli Mukułowskiej
pianistki.

W niedzielę dnia 6 marca 1910 r.
Wieczór humorystyczny
Władysława Barączka.

Z drukarni Literackiej w Krakowie. ul. Jagiellońska 10.

Zakład artystyczno-kamieniarski
i budowlany

Józefa Ruleszy

naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników, piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincji. Telefon 758. 11 49 0

SKŁAD FORTEPIANÓW
B. GABRYELSKA
KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 35

otrzymał na skład

Fortepian z klawiaturą
łukową Claisama oraz
pianino z klawiaturą
promienistą

i zaprasza wszystkich interesu-
jących się tymi wyznaczkami
do obejrzenia i wypróbowania.

128 20 30

Cześć wielkiego
podworca

pl. Matejki 1. 5 do wynajęcia każdego
czasu, na warsztat lub skład. 1747 1 3

Panna z ukończoną szkołą wy-
działową, władająca je-
zykiem polskim i niemieckim w słowie
i piśmie, poszukuje zajęcia biurowego.
Zgłoszenia przyjmuje Administracja „N.
Reformy” pod T. E.

Czytelnia naukowa i beletrystyczna

w Krakowie, ul. św. Jana 4

połącza:

Wszelkie nowości piśmiennicze

z zakresu beletrystyki i nauki, w języku polskim, francuskim, angielskim
i niemieckim.

Nowo otworzony dział książek dla młodzieży. Abonent przysiępną
katalog i dodatek z przesyłką 1 K. Wyssyłka na prowincję w spec. skrzynkach.

27 24 0

NA PROWINCYE

wysyła książki beletrystyczne i naukowe w skrzynkach
pod przystępnymi warunkami

Wypożyczalnia książek

A. Gumplowicza

301 12 0

Kraków BRACKA 6.

Zakład pogrzebowy

JANA WOLNEGO

przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim. — Telefon Nr 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich
krajów europejskich.

21 45 0

Warszawskie chlebki po 40 halerczy.

petersburskie i karlsbadzkie sucharki,
herbatniczkę 1/2 kg. za 1.20 K, wybor-
ne czekoladki deserowe 1/2 kg. 2—K, K.
poleca cukiernia Hauser-Korbutowicz

Szewska 23.

Bufet w teatrze miejskim. 143 7 10

Magazyn mebli

(wraz z wypożyczalnią)

istniejący lat przeszło 60, firma proto-
kolowana, w mieście prowincjonalnem,
mającym dużą załogę wojskową, do sprze-
dania.

Wymagana gotówka 20.000—30.000 K.
Zgłoszenia pod K. 95 przyjmują adm.
„Nowej Reformy”. 153 3 0

Na śluby

polowania, wycieczki, wynajęcie samochodu
i powozu, Piotr Guzikowski, ul. Pe-
dżichów 1. 18. Telefon 336. 31 25 0

Przyjmuje się sukienki dziecięce
do szycia i przerabianie sukien. Ulica
Szlak 1. 7, II piętro, m. 64. 95 7 0

Akuszerka

zajmie się chętnie chorą osobą, zape-
wniając troskliwą opiekę; również stawia
banki w domu i poza domem. —
Szlak 7, II p., m. 64. 137 6 0

Założony w r. 1872

Zakład artystyczno-kamieniarski

BRACI TREMBECKICH

Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.

podejmuje się wykonania grobowców
i pomników, tak w miejscu jak na
prowincji, oraz poleca wielki wybór
pomników gotowych z piaskowca, mar-
muru i granitu. 111 30 300

Młoda osoba

z ukończoną szkołą robót i wydziałową,
mogącą udzielać lekcji muzyki, korepe-
tycyi, znujaca się również na domowym
gospodarstwie, przyjmie także zajęcie
biurowe lub jako kasyerka w Krakowie.
Zgłoszenia pod „Ema” przyjmują
Administracja „N. Reformy”. 143 6 0

Specyjalny
Magazyn

mebli kuchennych i przedpokoj-
wych. — Patentowe paki na wę-
gle i umywalnie najnowszego stylu
— w największym wyborze —

1573 3 10 poleca:

M. Petzenbaum

ul. Starowińska 1. 31.

Rządca drukarni L. K. Górski.